

Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka

Lista zadań nr 8. Tydzień rozpoczynający się 29. kwietnia

Zadania

[Do zadań 1–2] W pliku klimat.csv znajduje się: szerokość i długość geograficzna, roczna suma opadów (mm), średnia temperatura roczna ($^{\circ}\text{C}$) i wysokość nad poziomem morza miast wojewódzkich.

1. Wyznaczyć prostą regresji temperatury względem wysokości npm.
2. Wyznaczyć prostą regresji temperatury względem długości i szerokości. (Z zależy od X i od Y).
3. Zmienna losowa X ma dyskretny rozkład jednostajny

$$P(X = i) = \frac{1}{100}, \quad i \in \{1, 2, \dots, 99, 100\}.$$

Zmienne losowe Y oraz Z określone są następująco

$$Y = \begin{cases} 1, & 2|X \vee 3|X, \\ 0, & \text{wpw,} \end{cases} \quad Z = \begin{cases} 1, & 3|X, \\ 0, & \text{wpw.} \end{cases}$$

Znaleźć wartość współczynnika korelacji ρ zmiennych Y i Z . (Odp.: $\rho = 33/67$)

[Do zadań 4–6] Zakładamy, że zmienne X_1, X_2, X_3 są niezależne i mają ten sam ciągły rozkład o dystrybuancie $F(x)$ i gęstości $f(x)$. Tworzymy nowe zmienne losowe, mianowicie: $X_{(1)} = \min\{X_1, X_2, X_3\}$, $X_{(2)}$ to druga co do wielkości wartość, $X_{(3)} = \max\{X_1, X_2, X_3\}$.

4. Udowodnić, że $f_{(2)}(x) = 6 \cdot F(x) \cdot (1 - F(x)) \cdot f(x)$.

[Do zadań 5–6] Dodatkowo zakładamy, że $X_k \sim U[0, a]$, $k = 1, 2, 3$.

5. Niech $Y_1 = \frac{X_1 + X_2 + X_3}{3}$, $Y_2 = X_{(2)}$, $Y_3 = \frac{X_{(1)} + X_{(3)}}{2}$. Udowodnić, że wartości oczekiwane są takie same: $E(Y_1) = E(Y_2) = E(Y_3) = \frac{a}{2}$.

WSK.: $E(Y_1)$ z własności wartości oczekiwanej, $E(Y_2)$ – całkowanie, $Y_3 = \frac{3Y_1 - Y_2}{2}$.

6. Wykazać, że: $V(Y_1) = \frac{a^2}{36}$, $V(Y_2) = \frac{a^2}{20}$.

WSK.: Wariancja sumy niezależnych zmiennych losowych, $E(Y_2^2)$ poprzez całkowanie.

7. (**2 p.**) Niech (X, Y) oznacza wybrany losowo punkt na płaszczyźnie. Załóżmy, że współrzędne X i Y są niezależne i podlegają rozkładowi $N(0, 1)$. Od zmiennej (X, Y) przechodzimy do zmiennej (R, Θ) , gdzie R i Θ są współrzędnymi biegunowymi punktu (X, Y) . Wykazać, że gęstość zmiennej (R, Θ) określona jest wzorem

$$g(r, \Theta) = \frac{1}{2\pi} r \cdot \exp\left\{-\frac{r^2}{2}\right\}, \quad \text{gdzie } 0 < \Theta < 2\pi, 0 < r < \infty.$$

8. (**2 p.**) Znaczenie zmiennej (X, Y) niech będzie takie, jak w poprzednim zadaniu. Niech

$$D = R^2 = X^2 + Y^2, \quad \Theta = \tan^{-1} \frac{Y}{X}.$$

- (a) Udowodnić, że gęstość zmiennej (D, Θ) to: $f(d, \Theta) = \frac{1}{2} \exp \left\{ -\frac{d}{2} \right\} \frac{1}{2\pi}$,
gdzie $0 < d < \infty$, $0 < \Theta < 2\pi$.
- (b) Sprawdzić czy zmienne D i Θ są niezależne.
- (c) Jaki rozkład ma zmienna D ?
9. Załóżmy, że niezależne zmienne losowe X, Y mają rozkłady, odpowiednio, $\text{Gamma}(b, p)$ i $\text{Gamma}(b, q)$. Niech $U = X + Y$ oraz $V = \frac{X}{X + Y}$. Wykazać, że
- (a) Zmienne U i V są niezależne.
- (b) $X + Y$ ma rozkład $\text{Gamma}(b, p + q)$.
- (c) Zmienna V ma rozkład $\text{Beta}(p, q)$, tzn. $f(x) = \frac{1}{B(p, q)} x^{p-1} (1-x)^{q-1}$, $x \in [0, 1]$.

Witold Karczewski